

זמנים טובים לחד בקה במחברת

מחשנה

בהבנה

על משניות מסכת

חגיגה

לצילום עבור תשב"ר

נתקבל ח"מ שנה בהבנה "d1234@okmail.co.il"

תורת אמת

נוסד ע"י רבי חיים פרידלנדר זצ"ל

בני ברק

בס"ד טו אלול ה'תשנ"א

אל ידני הנכבד צנוע ומצלי יושב דסקי שמו שליט"א

אחריהם, נאלי את החודית "אשני דהדני" - טלאאל אהדנא המשנה, והתכיל
מצדוהק המצמיק והמקיפה את הדנא המשנה, כני להגלמיו יסאי זמ סיכום
דיווי כנאל מחז והדנא מאידק.

לא היה סיפק דיני אדוני א כח החומי, אך נשקדלו מאמיה חודית זו
התפאלו מאוז וקישו אכישו, דני שמציו א אדונה מוצלח ויעליה.

ומאלי והנך צומד א כח אהסאי דלנצוהק כילא לאופי שלך, העני שמה
אהלינו גשעו דק רבים א ילנו ויואלי הקדמא אכמאלי של אחרי חודית זו,
דהגל אלא דיוק. מסו אש מפקל מילוי וקדונוי זמ אהצמיו גלמיהו גלמיהו.
חכמים שגלמיהו זיה כמונה דקופסא.

ואליהן שיכורו מצינוהק חוצה ומצנה דחודית זו אהצמיו תלמידים הרבה זמ
מחול אכמאלי כחך מצנא הדיב תצמוז לך שלא תחול תמורה מפך ומפי לידק.

החומה דידקוהק וקדמיה אצוסקיה זמ הדינוי אש

אלהו פוידא/צב

בס"ד

יתברך היוצר כל

אשר הכיר לי ברוב חסדיו את המשניות המיוחדות

משניות סיעתא דשמיא

של הרה"ג

רבי שמעיה גרינבוים שליט"א

אשר נעזרתי בהם רבות במסכת חגיגה,

ובעוד מסכתות אחרות.

ונהייתי עד מאוד מהפירוש הנפלא והבהיר

ומההוספות החשובות, המעשירות והמפארות את המשנה,

וראיתי צורך להודיע חשיבותן

ותועלתן לרבים.

(המעוניינים במשניות אלו במהדורת כיס, יפנו לטל' 08-9740324)

הציורים נלקחו באדיבות

אָרְכִי

תוכנת ציורים של יוני גרשטיין

להזמנות: 03-6760564

י"שר כח לכל המלמדים שעברו על העבודות והעירו את הערותיהם המחכימות.

מה הפירוש "חיבין בראיה"? חייבים במצות "כל _____"
שצריך ל_____ בעזרה ב_____. איזו אנשים פטורים מצוות ראיה?

פירוש:	מדוע?	
חרש	אדם שלא _____ אפילו רק ב_____ אחת	שנאמר: "למען _____" פרט למי שאין לו _____ גמורה.
אילם (ברטנורה)	אדם שהוא שומע אך לא _____.	שנאמר: "ולמען _____" והוא אילם ולא יכול ל_____.
_____	אדם ש_____ בר דעת	כי הם פטורים מכל ה_____.
_____	שלא הגיע לגיל _____	
_____	אדם ספק _____ ספק נקיבה	שנאמר: "שלש פעמים בשנה יראה כל _____" וטומטום, _____ ונשים אינם בכלל "_____".
_____	עבדים כנעניים שאינם _____ ודינם כנשים	א. כל מצוה שאין _____ חייבות בה, גם _____ אינם חייבים בה. ב. שנא' "בבוא כל ישראל ליראות" ו_____ הם לא בכלל _____.
_____	שאינו _____ אחת.	כמו הסיבה בחולה וזקן
_____	שאינו _____ אפילו רק בעינו ה_____.	שנא' "בבוא כל ישראל ליראות" וכמו שצריך להיראות צריך גם לראות את בית שכינתו... והוא לא _____.
_____	שמחמת חולשה לא יכולים ל_____ ברגליהם	שנאמר: "שלש _____" (ולא נאמר שלש פעמים) יצאו אלו שאינם יכולים לעלות ב_____ שפטורים הם מ"ראיה".
ומי שאין יכול ל_____ זרעו	כגון שהוא _____ (מפונק) ביותר	

איזהו קטן?

הסבר את שאלת המשנה "איזהו קטן"?

איזהו קטן?	
לפי בית שמאי:	_____
לפי בית הלל:	אפילו אם הקטן יכול לרכוב על כתפי אביו אבל... _____
	עדיין הוא פטור ממצות _____

מדוע לפי בית הלל קטן שאינו יכול לאחוז בידו של אביו ואפילו מירושלים

אחר הבית, אביו פטור מלהביאו לבית המקדש?

שנאמר: "_____ " (ולא נאמר שלוש פעמים)

ומזה לומדים שגדול שרגליו חלשות ולא יכול לעלות ב_____ לירושלים

פטור מן התורה ממצות ראיה וכיון שגדול במצב כזה פטור מן ה_____ ,

קטן גם לאו בר _____ הוא – ולכן אביו פטור מלהביאו ל_____.

עולות במועד באות מן החליין...

אלו עולות קרבות במועד אך לא ביו"ט:

שהרי אפשר להקריבם בשאר ימי ה

איזה עולה קרבה ביו"ט? - אע"ג שיש לה תשלומין

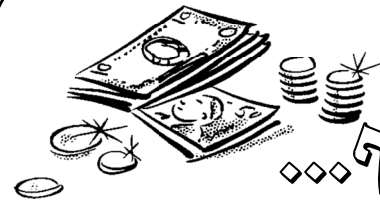
כל ז' ימי החג, עיקר מצוותה היא ב

מהו הלכא? מאלו דמים צריך לקנות קרבנות חובה?

שאי אפשר לקרש קרבנות חובה (שממילא חייב להקריבם) בשאר ימי ה

מאלו דמים אפשר לקנות קרבנות שאינם חובה?

סוג הקרבן:		האם ע"ס הקרבן הוא חובה?	מאיזו דמים הם באים (נקיים)?
עולת ראיה (ובן עולות נדרים ונדבות)			
שלמי שמחה		כי עצם המצווה היא לשמחה...	
חגיגת י"ד (חגיגה הבאה עם קרבן פסח)		שהרי היא באה כדי שהפסח יהא נאכל על ה	
לפי בית הלל	לפי בית שמאי	חגיגת יו"ט הראשון (שלמי חגיגה)	
"חגיגה" העיקרית ודאי באה רק מן ה (כי זה חובה) אלא שכאן מצויר טופל – מחבר חולין עם מעשר שני ומביא. כלומר: אם יש לו הרבה ולא מספיק לו אחת, מביא בהמה אחת לחגיגה מן ה ואת שאר הבהמות מביא ממעות שני הואיל וכבר יצא יד"ח בחגיגה הראשונה שהביא מן ה.	חגיגת יו"ט תמיד באה מן ה ואפילו בטופל אסור מפני שגם לבהמות הנוספות שם "חגיגה" עליהן.		

הראיה שתי כסף וחגיגה מעה כסף...

אלו ג' קרבנות צריך אדם להביא עמו כשצא להיראות לפני ה' בשלושה רגלים?

(1) קרבן _____ - עולת ראיה ששאל: (שמות כ"ג) "ולא פני _____"

(2) שלמי _____ ששאל: (שמות י"ב) "וְאֵת חֶגְלִי" - כלומר

הביאו שלמי _____.

(3) שלמי _____ ששאל: (דברים כ"ז) "וְזָבַחְתָּ וְאָכַלְתָּ שֶׁם וְשֶׁם"

מאיזה פס' לומדים שהתורה לא נתנה שיעור כמה דמים צריך להיות שוויו

של הקרבן? "אִישׁ כְּיָדוֹ" (דברים ט"ז), אבל חכמים נתנו בהם שיעור.

באלו קרבנות נתנו חכמים שיעור? (שלא לפחות מסכום מסוים)

(1) _____ (2) _____.

מהו השיעור שנתנו חכמים בקרבנות?	הראיה (שאל ראיה)	חגיגה (שאל חגיגה)	מזוס?
לפי בית שמאי	(שתי מעות כסף)		כי סוברים שקרבן עולה יותר חשוב כי כולו נקטר ל... אבל שלמים אין כולו לה' אלא נאכל גם לכהנים ולבעלים...
לפי בית הלל			אדרבה, בגלל שקרבן שלמים נקרב לה' וניתן גם לכהנים ולבעלים צריך קרבן יותר כדי שישפיק לכולם...

אבל לקרבן השלישי - שלמי _____ לא נתנו חכמים שיעור.

ישראל יוצאין ידי חובתו...

"יוצאין ידי חובתו" – ידי חובה של מה?

אקייס מצוות שמחה דרגל, שנאמר: "ושמחת בחגך" ... (סוכה) "ושמחת לפני ה'
אלוקיך" ... (שמות) – "ואמר מר אין שמחה אלא ב..." "אכן אופאים דשר שפאים.

ישראל יוצאין ידי חובתו	(1) ב _____	שנדר להביא שלמים "הרי עלי _____" ועכשיו – ברגל מביאם לירושלים
	(2) ב _____	שנדר בהמה לשלמים "הרי _____ שלמים"
	(3) וב _____	מה שמפריש מ- 10 _____ טהורות שנולדו באותה שנה.

והכהנים יוצאין ידי חובתו	(1) ב _____	שבשרם נאכל לזכרי כהונה בעזרה. (קדשי קדשים)
	(2) וב _____	קרבות _____ שבשרם גם כן נאכל ל _____ כהונה בעזרה. (קדשי קדשים)
	(3) וב _____	שנולד לבהמה טהורה ובשרו נאכל ל _____. (קדשים קלים)
	(4) וב _____ ו _____	שהופרשו לכהנים מקרבנות של העולים לרגל. (קדשים קלים)

באלו סוגי אכילות אין הכהנים יוצאים יד"ח "שלמי שמחה"?

(1) ב _____ - באכילת דגים שחטא ה _____ (2) ב _____ - באכילת האנחות

(אנחת סולת מאפה גנוח וכו') שלאחר הקדשה וההקדשה נאכלות אכתיים.

מדוע אין יוצאים בהם יד"ח "שלמי שמחה"? שנאמר " _____ " אמרה תורה
עשה _____ ממי ש"חגיגה" באה מהן, יצאו _____ ו _____ שאין (קרבן) חגיגה באה מהן.

מה הפירוש:

אוכלים מרבים

ונכסים מעטין

מביא.....

שלמים: _____ - שיש לו הרבה _____ שצריך אהאכילס.

עולות: _____ - שנא' "איש כמאמנו ידו" - כפי יכולתו.

איד מביא שלמים מרבים הרי יש לו נכסים מועטים? (תוי"ט)

מי שיש לו
אופאים מרובים
ונכסים מועטים

עולות: _____ - שנא' "איש כמאמנו ידו" - כפי יכולתו...

שלמים: _____ - כי אין לו הרבה _____ ואם יבא

הרבה שפאים יבואים אבוא אידו פסול (שלא יהיה מי שיאכילם. מאירי)

מי שיש לו
נכסים מרובים
ואופאים מועטים

על זה נאמר (שלא יפחות מ-)

(המחלוקת בין ב"ש לב"ה שראינו במשנה ב')

זה וזה מועט
(אופאים ונכסים
מועטים)

זה וזה מרובים
(אופאים ונכסים
מרובים)

על זה נאמר: " _____ "

" _____ "

ומצווה עליו להרבות ולהביא עולות ושלמים כפי עשרו...

מי שלא חג ב"ז"ט הראשון של חג...

מה הפירוש: "מי שלא חג ב"ז"ט הראשון של חג?"

א' שלא הז'א ז'ו"ט ה _____ ש' חג הסוכות - ש'א'י _____ וש'אל _____
עד מתי יכול להשלים ולהקריב את קרבנותיו: _____

(ואינם כשאר קרבנות ציבור של החג שאם לא הקריבום ביוםם)

אי אפשר להשלים [מפני ש"עבר זמנו בטל קרבנו"] אלא יש להם תשלומין כל ז' ימים.)

ואפילו ש"שמיני עצרת" הוא רגל בפני _____, הוי תשלומין של יו"ט ה _____.

איזה חג, אש"פ שהוא רק יום אחד בכל שנה אם לא הקריב חג'א וש'אל

ראייתו יכול להשלים כל ז' ימים? _____

כיון שיש הקש בפסוק - שחג סוכות ושבעות שווים, שנאמר:

"בַּחַג הַמִּצּוֹת וּבַחַג הַ _____ וּבַחַג הַסִּפּוֹת"

הקשה אותם התורה זה לזה, כמו שחג הסוכות יש לו תשלומין כל _____
אף חג השבעות יש לו _____ כל שבעה.

מה הדין אם עבר הרגל ולא הקריב קרבנותיו? _____

על זה נאמר: "מַעֲנֵת לֹא יוּכַל לְ _____ וְ _____ לֹא יוּכַל לְ _____"

איזה חלק בפס' מדבר על מי שלא הקריב קרבנותיו ברגל,

הרישא של הפסוק - "מַעֲנֵת לֹא יוּכַל" ... או הסיפא של הפסוק - "וְיִחָסְרוּן" ...?

איזהו מענות

שאינו יכול לתקון?

אחרי שבמשנה הקודמת ראינו על איזה מעשה נאמרה הסיפא

של הפסוק "וְיִחָסְרוּן לֹא יוּכַל לְהַמְנוֹת", מוסיף התנא של משנתנו

להסביר על איזה מעשה נאמרה הרישא של הפסוק "מַעֲנֵת לֹא יוּכַל לְתַקֵּן"?

איזהו מעות שאינו יכול לתקון?

רז'י שמשון בן מנסיא אומר:

"זֶה הַבָּא _____ וְהוֹלִיד מִמֶּנָּה _____"

פירוש: אדם שהתחנן עם _____ האסורה עליו והוליד ממנה _____ - מנסיא

ומכיון שהז'א _____ זישראל, הן או לזכרון על משהו - לפיכך אין צונו נחלק ז _____.

נחוש אי אפשר אומר שפסוק זה מדבר על גונז וגזל ששדיין לא החזיר לגיבא

והיא או לזכרון על חטאו...? _____

שנאמר: "וְהָשִׁיב אֶת הַ _____" (לאו הניתק לעשה)

רז'י שמשון בן יוחאי אומר:

"אין קורין _____ אלא למי שהיה _____ בתחלה וְ _____"

ואיזה זה _____

שהיה מתוקן (טוב) בתחילה וע"י פרישתו מלימוד ה _____ הקדושה - נתעוות!

(וא"א לומר שהפסוק ["מַעֲנֵת" ...] מדבר על עצם החטא כמו שאמר רבי שמעון בן

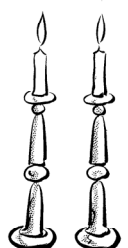
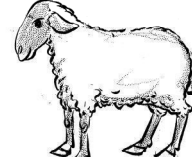
מנסיא, כי החטא לא היה טוב בתחילה ונתעוות, אלא תמיד היה מקולקל - רע...)

התורה נדרים פורחים בארץ

הנא ש' משנתנו מצאנו שדין קרבן "שמי חליה" לא כגזר מפורש בגמרה

ואלז כך יבא שזו דינים שלם הם אינם כגזרים מפורש בגמרה ונחלקו הם אל' סוליס:

- סוג א':** דברים שיש להם מעט רמז במקרא (בתורה) ואין לסמוך עליו - אלא שכך נמסר לחכמים בתורה שבעל-פה
- סוג ב':** דברים התלויים ברמז - במקרא מועט ואפשר להתלות בזה קצת - כמו הרים התלויים בשערות הראש...
- סוג ג':** דברים שיש להם על מה שיסמוכו, ואע"פ שאינם כתובים מפורש בתורה, הם נלמדו בלימוד חזק מן התנ"ך (יכין) השלם מהמשנה אל' סוליס אלו, דיניהם ופירושים:

מהו הלימוד / הרמז שמוצא חכמים מן התורה? (עיינין ברטנורא, תו"ט)	פירוט ההלכה	איזהו?	
שנאמר בתורה: (במדבר לג) "איש פי ידור נדר לה'... לא _____ דברו"... ודרשו חכמים "לא יחל" - הוא אינו מיחל [מחלל לעצמו את נדרו] אבל אחרים _____ לו [יכולים להתיר לו נדרו]	אדם ש _____ נדר, יכול החכם או ג' הדיוטות ל _____ את נדרו - אם מוצאים לו _____ חרטה.	"התיר" "	סוג א' "פורחין באויר ואין להם על מה שישמכו" משנ' רמז יש להם במקרא ואין אסמך עליו, אלא כך נמסר לחכמים בגמרה שזס"פ
נדר זה של "מלאכת מחשבת" לא כתוב מפורש בתורה לגבי שבת אלא לשון זו נאמרה במלאכתה (שמות לה, לג) ולמדו חכמים מזה שנסמכה לפרשתה _____ (שמות לה, ב) שגם בשבת צריך "מלאכת מחשבת" (ואכן דין זה הוא "כהרין הלויים ששטרה"...) נאמר בתורה: "והגתם אתו חג לה' (ויקרא כג), למדו חכמים שהמילה "והגתם" אינה רק לשון של שמחה ברגל, אלא ציווי של הקרבת קרבן חגיגה ברגל. ולמדו זאת מגזירה שווה - "מדבר" "מדבר" לגבי יציאת מצרים כתוב: (שמות ה, א) "ויהיו לי בְּמִדְבָּר" ובנביא כתוב: "ה' _____ ומנחה הגשתם לי בְּמִדְבָּר" (עמוס ה, כה) וכמו שבעמוס מדובר בזבחים אף בפסוק "ויהיו לי בְּמִדְבָּר" מדובר ב _____ (ולא רק בלשון של שמחה) מכאן למדו חכמים ש"והגתם אתו" פירושו הוא הקרבת קרבן _____ ולא חיוב שמחה בלבד. (הגזירה שווה כאן היא רק רמז מכיוון שאין לומדים אל' סוליס מפורש - מוסק בגמ' אכן "חליה" הרי הן כהרין הלויים ששטרה)	התורה אסרה וחייבה רק על "מלאכת מחשבת" בשבת (שחשב והתכוון לעשותה) אך למשל החופר גומא בשבת ואין צריך אלא לעפרה (ולא לגומא עצמה) פטור מן התורה (כי הרי לא התכוון לבנין)	"הלכות" "	 סוג ב' "בהררים התלויים בשערה" האכזר רמז הלויים זמז - זמקרא מועט ואפשר אסמך על זה כהררים הלויים ששטרה...
כתוב בתורה (ויקרא טו) שאדם שמעל בהקדש ונהנה ממנו, מביא קרבן אשם מעילות, וצריך להחזיר להקדש קרן וחומש... וחכמים חידשו דין: שאם בעל הבית שלח _____ עם כסף הקדש לשימוש של חולין ונזכר בעה"ב שכסף זה הוא _____ והתחרט על ששלח אותו וביטל את שליחותו, אבל השליח לא נזכר... והוציא המעות לחולין, אומרים חכמים: הדין הוא שהשליח מעל בהקדש וחייב קרן, חומש ואשם ולא בעה"ב... ויש לתמוה: מדוע השליח המסכן מעל בהקדש, הרי עשה את שליחותו של בעה"ב בלא שידע שזה הקדש...? הרי יותר קרוב הוא לאונס מאשר לשוגג ואעפ"כ חכמים מדמים אותו למי שמעל בשוגג - אכן דין זה הוא "כהרין הלויים ששטרה"	חיוב הבאת קרבן " _____ " בשלושה רגלים.	"חגיגות" "	 סוג ג' "בהררים התלויים בשערה" האכזר רמז הלויים זמז - זמקרא מועט ואפשר אסמך על זה כהררים הלויים ששטרה...
		"וה" "	

מהו ה'אומד שדדשו חכמים מן התורה? (עיי' ברטנורא, תוי"ט)	פירוט ההלכה	איזהו?	
שנאמר בתורה: (שמות כא, כג) "וְנִתְּתָה נֶפֶשׁ תַּחַת" _____ למדו חכמים מגזירה שווה ש"נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ" אין הכוונה היא "נֶפֶשׁ" ממש - שממיתים אותו, אלא שהוא צריך לשלם ממון. שנאמר לשון "נתינה" כשהתכוון להכות חברו והרג את האשה: "וְנִתְּתָה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ", ונאמר לשון "נתינה" בפס' הקודם: "וְנָתַן בְּפִלְלִים" (שם מדובר שהאשה לא מתה אלא שמתו ולדותיה), כמו שלגבי היזק וולדות משלם ממון כך גם כשהאשה מתה ישלם ממון ולא יומת. (ויד' זה אינ' מפורש בגמרא אלא שיש לו על מה שישמור שהרי נדרש מלצירה שווה)	דיני ממונות שאינם כתובים במפורש בתורה, כגון: אדם שהתכוון להרוג את חברו ובלי כוונה הרג מישהו אחר, אפילו שכתוב "נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ" אין הכוונה שיהרגו אותו במקומו אלא יתן תשלום על האדם שהרג.	"ה" _____	
שנאמר לגבי קרבן עולה (ויקרא א, ה) "וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבֶּקָר לִפְנֵי ה' וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם" ... "וְהִקְרִיבוּ" אין הכוונה להולכת הדם אל המזבח, אלא לקבלת ה' _____ כי הרי "והקריבו" נאמר לאחר השחיטה ואי אפשר להוליד את ה' _____ מבלי לקבלו... והתורה מלמדת אותנו בזה שקבלת הדם היא עבודה וצריכה להיעשות ע"י כהן ובגדיו וכו'. וגם הולכה של הדם (כשהיא נצרכת) היא עבודה, שהרי לשון "וְהִקְרִיבוּ" הוא לשון הולכה (שנאמר "וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ" שהכוונה היא הולכת אברים למזבח) ומדוע נקטה התורה לשון זו של הולכה - "וְהִקְרִיבוּ" כדי לומר שגם הולכה היא עבודה שצריכה להיעשות ע"י הכהן ולא רק "קבלה" וצדקה זו אינ' מפורש בגמ' אך יש לה על מה שישמור	קבלת הדם של הקרבן בכלי היא אחת מעבודות המקדש וצריכה להיעשות ע"י כהן ובבגדי כהונה וכו' וכן הולכת הדם לכיוון המזבח (כשהיא נצרכת) היא עבודה במקדש וצריכה להיעשות ע"פ כל דיני עבודת המקדש...	"וה" _____	סוג ה' "יש להם על מה שיסמכו" אם ש' שאינם כאומד מפורש בגמרא, הם נאמרו באומד חזק מן התורה ואכן "יש להם על מה שישמכו"
שנאמר לגבי בעל קרי: (ויקרא טו, טז) "וְרִחַץ בַּמָּיִם אֶת כָּל בְּשָׁרוֹ" - ומזה שנאמר "אֶת _____ בְּשָׁרוֹ" למדו חכמים שצריך שיהיה במקווה מספיק מים כדי שיהיה כל _____ מתכסה בהם, ושיערו חכמים שזה _____ סאה. (ויד' זה אינ' מפורש בגמרא אך יש לו על מה שישמור שהרי נדרש מייאור - המילה "כא")	שיעור מקווה טהרה הוא 40 סאה	"ה" _____	
שנאמר: (ויקרא יא, לא) "אֵלֶּה הַטְּמָאִים לָכֶם בְּכָל הַשָּׂרָץ, כָּל הַנֶּגַע בָּהֶם בְּמָתָם יִטְמָא" ונאמר (פס' לב) "וְכָל אֲשֶׁר יַפֵּל עָלָיו מֵהֶם בְּמָתָם יִטְמָא" - איך מתיישבים שני הפסוקים האלו, גם "בָּהֶם" שמשמע מזה שנטמא רק אם נגע בהם - בשרץ שלם, ומצד שני כתוב "מֵהֶם" - שמשמע מזה שנטמא גם אם נגע רק בחלק מהשרץ...? אלא שאינו נטמא - עד שיגע במקצתו של השרץ אך שיהיה שיעור כזה שהוא נחשב ככולו. ושיערו חכמים שיעור זה כשנוגע בחתיכת שרץ בגודל של עדשה שהרי השרץ ממין החומט תחילת ברייתו הוא בגודל של עדשה וכיוון שיש שרץ שלם בגודל של עדשה (חומט בתחילת ברייתו) אזי גם מקצת שרץ בגודל עדשה נחשב כשרץ שלם ומטמא...	חתיכה של שרץ טמא בגודל של עדשה - גם מטמאת. (ולא רק שרץ שלם)	"וה" _____	
חכמים למדו זאת מגזירה שווה "הנה" - "הנה": בפסוק העוסק בבת אשתו ובנכדתה נאמר: (ויקרא יח, יז) "שְׂאֵרָה הִנֵּה זָמָּה הוּא", ובפסוק העוסק בנכדות אנוסתו נאמר (שם יח, י) "כִּי עֲרֹתָהּ הִנֵּה" - ולומדים מכאן שכמו שבאשתו דין בתה כדין נכדותיה (ששניהם אסורות עליו) כך באנוסתו דין בתה כדין נכדותיה ואסור לו להתחתן עם בתו מאנוסתו... (ויד' זה אינ' מפורש בגמרא אלא נדרש מל"ט)	לאדם אסור להתחתן גם עם בתו מאנוסתו.	"ו" _____	

"הן הן גופי תורה" - כלומר בין אותם שאין להם על מה ש_____ ובין אותם ש_____ להם על מה שישמכו, (סוג ג') בין
אותם שהן כ_____ התלויים בשערה (סוג ב') - **"אלו ואלו תורה"** וצריך לקיימם - שכולם ניתנו מבורא עולם!...

עצרת שחל להיות...

מה הפירוש: "יום טובות"

לגבי איזה חג מדברת כאן משנתינו?

כמה ימי תשלומין יש לקרבן עולת ראיה של שבועות? (אפילו שהוא רק יום אחד)

המקרה:		מתי מקריבים עולת ראיה של עצרת?
לפי בית שמאי	לפי בית הלל	
_____ מזו? כי סוברים ש _____	_____ מזו? כי סוברים ש _____	עצרת שחל להיות בערב שבת
מה החידוש בצדרי ז'א שטא'י זמקרה לה? (רע"ב) שאפילו במקרה שא"א להקריב את העולות ל _____ - כמו כאן - שעצרת חל בערב _____, גם בזה אומרים בית _____ שאין עולת ראיה קריבה ב _____ אלא היא נדחית עד לאחר ה _____.		
עצרת שחל להיות בשבת לפי כולם: _____ שאין מקריבים עולת ראיה ושלא חלילה ושטחה _____.		

אלו ב' דברים היו עושים ביום ראשון לאחר עצרת כשקבעו אותו ל"יום הטבות" -

כדי שלא לקיים את דברי הצדוקים - וכולם יראו שיום זה אינו יום טוב?

1) _____

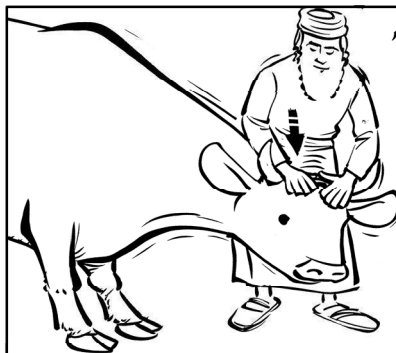
2) _____

מה אמרו הצדוקים: _____

אזל האמת היא כאלו דרשם חז"ל ש"ממחרת השבת" פירושו הוא ממחרת יו"ט הראשון של חג

הפסח שלם ה'מים טובים נקראים שזגל ה' - וכדי להראות שיום טוב זה שחל להיות

ביום ראשון לאחר עצרת - אינו יום טוב - גיקן אשוח ז' דברים אלו.

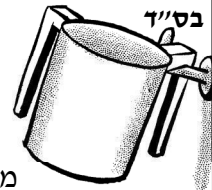

מביאין... ואין סומכין עליהם

מהם שני הדברים שנחקרו זהם ז'א שטא'י וז'א הא?

א	ב	
אלו קרבנות מותר להקריב ביו"ט ואלו קרבנות אסור להקריב ביו"ט?	האם ביו"ט סומכים את ידיהם על ראש הקרבן או שאסור לסמוך ביו"ט? (שהרי משתמשים בבע"ח)	
מותר: _____ מזו? _____ אסור: _____ מזו? _____	כי סוברים שלא צריך "תקף ל _____ שחיתה" ואפשר לסמוך בערב _____.	לפי בית שמאי
_____ מזו? _____ _____ _____	כי סוברים שצריך "תקף ל _____ שחיתה" וא"א לסמוך ב _____ יו"ט - ואם הותרה הקרבת הקרבן ביו"ט הותרה גם על ראש הקרבן ביו"ט.	לפי בית הלל

אלו קרבנות אסור להקריבם ביו"ט לפי כולם?

חגיגה פרק ב' משנה ה'

נוטלין לידיים

מכיוון שהידיים עסקניות הן ויש חשש שנגעו בטומאה לכן גזרו

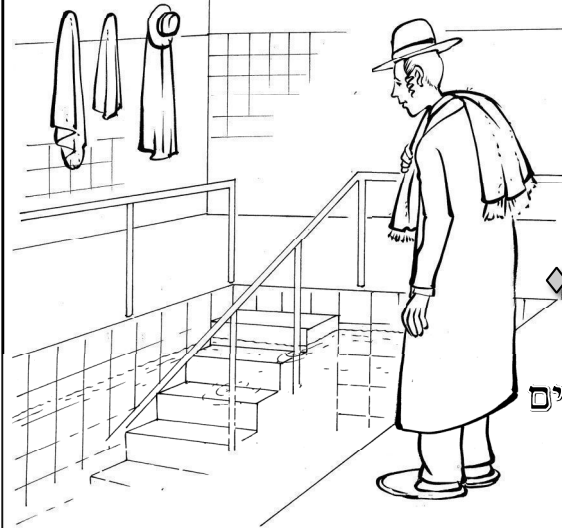
חכמים שכל "סתם ידיים" [כלומר, שלא שמר אותם במיוחד, אך גם לא יודע בוודאות שנגעו בטומאה] טמאים הם בדרגת "שני לטומאה" ומטמאים קודש ופוסלים את התרומה, וליקנו חכמים טהרה לטומאה ידיו ע"י שיטול ידיו בכלי עם רביעית מים, ולא רק לאכילת תרומה תיקנו חכמים נט"י אלא גם כשרוצה לאכול פת חולין צריך ליטול את ידיו - כדי שהאדם ירגיל את עצמו ליטול את ידיו בכל אכילה ולא ישכח ליטול את ידיו לתרומה.

✎ "אם ידיו" - זאלי דלא טומאה קן טומאה?

התנא במשנתנו יבאר שאין הרחיצה לטהר את ידיו שנה בכל הדברים
אלא חכמים עשו ג' מעלות - דרגות בסוג הנטילה \ הטבילה - כדי שיטהר...

אופן הטהרה:	עבור מה:	פירוש:
נְטִילַת יָדַיִם	(1) "ל" _____	כשבא לאכול פת של _____.
	(2) "ול" _____	כשבא לאכול פת ממ _____ שני הנאכל ב _____.
	(3) "ול" _____	כשבא לגעת במאכל של _____ . (בתרומה - בין בפת ובין בפירות, בין לאכלם ובין רק לגעת בהם - צריך נטילה)
טְבִילַת הַיָּדַיִם	"ל" _____	כשבא לאכול שלמים, _____ ואשם - יש מעלה יתירה שצריך להטביל את _____ במקווה של _____ סאה (ולא מספיק נט"י מתוך כלי)
נְטִילַת יָדַיִם	"ל" _____	אם בא לגעת ב"מי" _____ [מי אפר פרה _____] אס נטמאו ידיו באחד מהדברים המטמאים את הידיים (מדרבנן) נטמא גם כל ה _____ - וכדי שיהיה מותר לו לגעת במי חטאת צריך לטבול את כל _____ במקווה (וזה רק אם נטמאו ידיו בוודאי - אך ב"סתם ידיים" דינו כמו קדש - שמספיק לטבול רק ידיו במקווה)

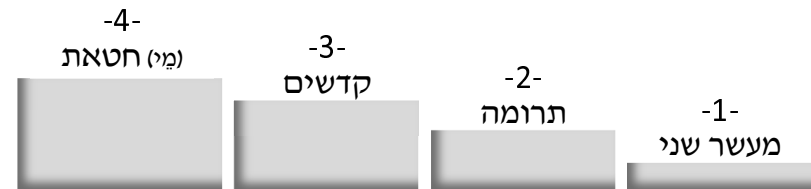
הטובל לחליין

מעלות ודרגות שעשו חכמים

בטבילה:

אחרי שראינו את ד' דרגות שבקודש:

יבאר התנא של משנתנו שלא מועילה טבילה לצורך קדושה קלה בשביל קדושה יותר חמורה. (וכן מחולין לקדש)

כלומר: אם טבל גופו וחשב בליבו להיטהר לשם דבר קל, אינה מועילה טבילתו לדבר החמור - אלא צריך לטבול שוב לשם טהרה לאותו דבר חמור. כגון: טבל לשם מעשר שני (בשביל לאכול מעשר שני, שזה דרגה קלה) ורוצה לאכול תרומה (דרגת קדושה יותר חמורה) אינו יכול לאכול את התרומה, כי טבל עבור הדבר הפחות חמור וצריך לטבול שוב לשם הדבר היותר חמור - לשם תרומה.

מפני שגזרו חכמים:

א. צריך כוונה בטבילה - להיטהר, ואם לא כיוון אינו נטהר. (חוץ מטבילה לחולין)
ב. צריך כוונה בטבילה לשם אותו דבר שרוצה להיטהר עבורו (ואם נטהר לשם דבר

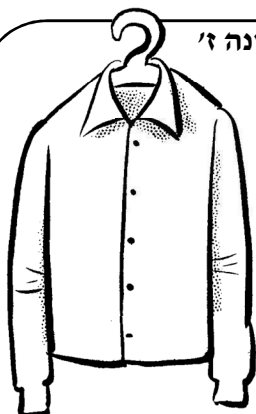
פחות חמור אינו נטהר לדבר היותר חמור)

הש"ס מהמטנה:

פירוש:	הדין:	הפזבל לחליין והחזק לחליין	דרגה א'
אם טבל וכיוון בטבילתו לשם טהרת חולין (כ"פרושים" שאוכלים חוליהן בטהרה) אסור לו לאכול מעשר הנאכל ב עד שיטבול שוב לשם טהרת.	אסור ל	[פירוש "הוחזק": שחשב במבילתו להחזיק ולהעמיד גופו בחזקת טהור לחולין]	
אם טבל וכיוון בטבילתו לשם טהרת אסור לו לאכול (אם הוא כהן) עד שיטבול שוב לשם טהרת.	אסור ל	טבל למעשר ויהחזק למעשר	דרגה ב'
אם כהן טבל וכיוון בטבילתו לשם טהרת אסור לו לאכול עד שיטבול שוב לשם טהרת.	אסור ל	טבל לתרומה ויהחזק לתרומה	דרגה ג'
אם כהן טבל וכיוון בטבילתו לשם טהרת אסור לו לגעת במים המקודשים באפר עד שיטבול שוב לשם טהרת.	אסור ל	טבל לקדש ויהחזק לקדש	דרגה ד'

מה הדין אם:

פירוש:	הדין:	טבל לחמור
אם טבל לשם טהרת קדושה חמורה (כגון שטבל לשם חטאת) מותר אף באכילת דבר בקדושה (קדש, תרומה ומעשר שני) אפילו שלא כיוון להיטהר לשם אותם דברים, כי הטובל לדבר ה זה מועיל גם לדבר ה.	מותר ל	
אם טבל ולא לשם טבילת טהרה אלא לרחיצה בעלמא, כאילו לא למעשר וכל שכן לתרומה ול - כיוון שצריך כוונה בטבילה! [למה טבילה זו כן עולה? ל כיוון שלא צריך כוונה בטבילה ל.]	פאלו	טבל ולא החזק

בגדי עם הארץ מדרם לפרושין..

חמל דגא'ג אעל חכמים 222

אחרי שראינו חמש דרגות בטהרה: (שאדם נטהר ל-)

א. "חולין" ב. "מעשר" ג. "_____"

ד. "קדש" ה. "_____". מי אפר פרה אדומה.

עשו חכמים חמש מעלות - דרגות בבגדי האנשים כנגד חמש דרגות טהרה אלו.

דרגה א': בגדי _____ - שאוכלים חוליהן בטהרה.

דרגה ב': בגדי אוכלי _____ - שאוכלים מעשר שני בירושלים - בטהרה.

דרגה ג': בגדי אוכלי _____ - הכהנים שאוכלים את התרומות בטהרה.

דרגה ד': בגדי אוכלי _____ - שאוכלים קדשי קדשים וקדשים קלים - בטהרה.

דרגה ה': בגדי המתעסקים בפרה אדומה - הנקראת "_____".

ותיקנו חכמים שבגד של הטהורים בדרגה נמוכה

נחשב טמא "מדרס" לגבי הטהורים בדרגה יותר גבוהה:

דרגה א'	בגדי עם ה _____	מדרס [נחשבים טמאי "מדרס"] ל _____
דרגה ב'	בגדי _____ [שאוכלים חוליהן בטהרה]	מדרס לאוכלי _____
דרגה ג'	בגדי אוכלי _____	מדרס לאוכלי _____ [ע"פ הברטנורא - "כאן חסר מעלה אחת"....]
דרגה ד'	בגדי אוכלי _____	מדרס לאוכלי _____
דרגה ה'	בגדי (אוכלי) _____	מדרס ל _____ (למתעסקים ב _____)

בגדי עם הארץ מדרם לפרושין...

הקדמה:

א. זב או זבה או נדה - טמאים בדרגת "אב הטומאה"

ב. זב שנגע בכלי או בבגד - הבגד נהיה "ראשון לטומאה" [טומאה קלה]

ג. זב שדרס (כלומר עלה או ישב על בגד) - הבגד נטמא ב"אב הטומאה".

ד. טומאה זו נקראת "מדרס" - שהיא טומאה חמורה.

ה. עם הארץ אינו מדקדק כ"כ במצוות - וחוששים שמא אשתו נדה ישבה על בגדו, ונהיה הוא "אב הטומאה" (מדרס), לכן גזרו חכמים: שכל בגדי עם הארץ יהיו טמאים [ולא רק בדרגת ראשון לטומאה שהיא ע"י נגיעה, אלא] טומאת מדרס - שהיא טומאה חמורה.

ו. כדי לחדד את ההבדלים בין דרגות הטהרה: חולין, מעשר, תרומה וכו' תקנו חכמים שבגד של אדם טהור בדרגה נמוכה נחשב טמא לגמרי כמו "אב הטומאה" לגבי אדם הטהור בדרגת טהרה יותר גבוהה.

[והדולמאן יאצארו זעל"ה זמשנאן]

ס'כוס:

א. איך זגדים נהיים טמאים "מדרס"? _____

ב. מהי דרגת "טמא מדרס"? _____

ג. האם "מדרס" זה טמא קלה או טמא חמורה? _____

ד. איך זגדים נהיים טמאים טמא קלה (ראשון לטומאה)? _____

ה. למה גזרו טמא "מדרס" על זגדי עם הארץ? _____

חֹמֶר בְּקֹדֶשׁ מִבְּתְּרוּמָה

11 מעלות - חומרות שהחמירו חכמים בקודש ולא החמירו בתרומה

פירוש:	"חֹמֶר בְּקֹדֶשׁ" (בשר קרבנות) מִבְּתְּרוּמָה השלם את לשון המשנה:	
אדם שיש לו כלים טמאים ורוצה להטבילם זה בתוך זה (קטן בתוך גדול) אם מטבילים - לשימוש לתרומה : אבל אם מטבילים - לשימוש לקודש : מזוה? (ואילו לתרומה אין זה חוצץ כי בזוחק כן נכנסים לשם מי המקווה רק שלקודש החמירו חכמים שכשהמים נכנסים בזוחק זה נחשב לחציצה. " חציצה " פירושו: דבר החוצץ – המפסיק בין המים לדבר הטמא)	שִׁמְטָבִילִין _____ בְּתוֹךְ _____ לְ _____ אָכַל לֹא לְ _____.	משנה א' מעלה א'
מדאורייתא אין אֶכְלִין וּמִשְׁקִין - שהם ראשון לטומאה מטמאים כלים, אלא כלים נטמאים רק מדרגת אב הטומאה (וכשנטמא בטומאה מדאורייתא גם אם הטומאה נגעה בחלק מהכלי כל הכלי נטמא) אך רבנן תיקנו : שגם משקים ואכלים שהם ראשון לטומאה - מטמאים כלים ! אלא שרבנן הקלו בזה שאם הכלי לא נטמא בתוכו אלא נגעו בו המשקים במקומות שאינם עיקר שימושו ויש להם בית קיבול, רק המקום ההוא נטמא אבל שאר חלקי הכלי טהורים. וזה מה שהמשנה אומרת שרבנן חילקו את הכלי לג' מקומות: (1) " אֲחֹרִים " – אחריו של _____ שיש לו בית קיבול (כגון רגל בתחתית הכלי) (2) " וְתוֹךְ " – חללו של ה _____ (בתוכו) (3) " וּבֵית הַצְּבִיטָה " – מקום אחיזת ה _____ שכל חלק וחלק מהם חשוב כלי בפני _____ - לענין תרומה ! - אם נטמא " אֲחֹרִים " לא נטמאו " תוֹךְ " ו" בֵּית " _____ ואם נטמא רק " בֵּית " _____ לא נטמאו " אֲחֹרִים " ו" תוֹךְ " וזה רק לגבי כלי של _____ , אבל לגבי כלי של _____ אם נטמא אחד מהמקומות הנ"ל בטומאה מדרבנן כל הכלי _____ לקודש! אדם שנושא (סוחב) מדרס - מנעל של _____ (שהוא אב הטומאה) ונעשה הנושא טמא בדרגת " לטומאה " _____	אֲחֹרִים וְ _____ וּבֵית הַ _____ בְּתְרוּמָה אָכַל לֹא בְ _____.	מעלה ב'
אדם שנושא (סוחב) מדרס - מנעל של _____ (שהוא אב הטומאה) ונעשה הנושא טמא בדרגת " לטומאה " _____ האם יכול לקחת בידו השניה תרומה המונחת בתוך כלי חרס? (שהרי כלי חרס לא נטמא מגבו ואם כן התרומה שבתוכו לא נטמאת) כלי חרס עם תרומה : _____ כלי חרס עם קדש : _____ מזוה החמירו לאס חכמים? מזוה לא החמירו לאס אלא אז'א תרומה? _____	הַנוֹשֵׂא אֶת הַ _____ נוֹשֵׂא אֶת הַ _____ אָכַל לֹא אֶת הַ _____.	מעלה ג'

מעלה ד'	בגדי אוכלי _____ מדרם ל _____.	הבגדים של אוכלי _____ נחשבים טמאים " _____ " (אב הטומאה) כלפי אוכלי _____. [כפי שראינו במשנה הקודמת שהשמירה מטומאה של הדרגה הקלה אינה נחשבת שמירה מטומאה לגבי הטומאה ה _____]
מעלה ה'	לא כבודת הקדש כבודת ה _____ שפיקדש ומנב ו _____ ואחר כך _____ ובתרומה _____ ואחר כך _____.	בגד טמא שקצותיו קשורים זה בזה, מעיקר הדין אין הקשר מהווה חציצה, ("חציצה" פירושו: דבר החוצץ - המפסיק בין המים לכאי) אך לגבי טבילת בגד קשור לצורך קודש החמירו חכמים שלפני שמטביל את הבגד צריך _____ משום שזה _____ לחציצה. ועוד החמירו בבגד של קדש שאם יש _____ על הבגד צריך ל _____ כיוון שהשמונית שעליו היא כ _____ . אבל כל זה החמירו חכמים רק בבגד של _____, אבל בבגד של _____ אין צריך ל _____ את הקשר לפני ש _____ ואפילו אם רוצה יכול ל _____ את קצוות הבגד קודם הטבילה - כי אין זה _____ ! וכן אין צריך לנגב את ה _____ שעל בגד של תרומה - כי אין זה לגבי תרומה.
משנה ב'	כלים ה _____ בטהרה צריכין טבילה ל _____ אבל לא ל _____.	כלים אינם מקבלים טומאה כל עוד לא נגמרה מלאכתם (שלא גמרו לעשותם) ורק כשהכלי מוכן לשימוש הוא ראוי לקבל טומאה. "חבר" [תלמיד חכם, חבר = היפך מעם הארץ] שגמר לעשותו לבנות את הכלים ושמר עליהם שלא _____ בשעה שגומרים לעשותם - כדי שיוכל להשתמש בהם בטהרה, יכול להשתמש בכלים אלו לאכילת תרומה ואין צריך ל _____ אותם במקווה לפני השימוש בהם אך לגבי כלים של קודש החמירו חכמים שגם במקרה כזה שנגמרו הכלים בטהרה - צריך ל _____ את הכלים לפני השימוש בהם. ומצוה, הרי ה"חבר" גמר לעשותם אל הכאים בטהרה? אלא שחוששים שמא לפני שלגמרו לעשותם אל הכאי _____ ואם "שלא צדין הכאי לא היה ראוי לקבל" (כי לא היה גמור) שלא אחרי שגמר הכאי (שאו הוא כבר כן ראוי לקבל טומאה) הרוק צדין נשאר _____ (כי רוק יבש אינו מטמא) ולא הכאי נטמא מהרוק... (שרבן גזרו על הרוק של עם הארץ שהוא מטמא - שמא זב הוא, ורוקו של זב הוא "אב הטומאה") לכן חכמים חייבו ל _____ כלים של _____ לפני השימוש בהם אפילו אם נגמרו ב _____.
מעלה ד'	הכלי _____ מה שבתוכו ל _____ אבל לא ל _____.	הקדמה: א. "אב הטומאה" שנגע באוכל - האוכל נהיה "ראשון לטומאה". ב. "ראשון לטומאה" שנגע באוכל - האוכל נהיה "שני לטומאה". ג. "שני לטומאה" לא מטמא הלאה אוכל חולין אך מטמא תרומה וקודש (ונחיים שלישי לטומאה) ד. "שלישי לטומאה" לא מטמא תרומה אבל כן מטמא קדש (להיות רביעי) ה. "טבול יום" זה אדם שטבל מטומאתו ביום, אך עדיין לא הגיע הערב ולכן עדיין לא נטהר. ו. "טבול יום" טמא בדרגת "שני לטומאה" ולכן הוא מטמא רק אכלין של תרומה וקדש אך לא חולין (כי חולין לא נטמא מ"שני לטומאה", כמו שראינו). כלי שהיו מונחים בו פירות של תרומה, ואדם "טבול יום" (שהוא שני לטומאה) נגע באחד מהפירות שבכלי, אותו פרי נהיה טמא בדרגת " _____ לטומאה" (דרגה אחת פחות מה"טבול יום") ושאר פירות תרומה שבכלי שלא נגע בהם ה"טבול יום" - לא נטמאו כלל. (שאפילו שהפרי הטמא ב"שלישי לטומאה" נגע בפירות נוספים הוא לא טמא אותם כי אין "שלישי" עושה "רביעי" לתרומה) והחמירו חכמים לגבי קדש שאם יש כלי עם חתיכות רבות של בשר קדש: ו"טבול יום" נגע בחתיכה אחת מהן, הכלי _____ את כל החתיכות להיחשב כאילו הן חתיכה _____ וזה נחשב כאילו ה"טבול יום" נגע בכולן - ואם כן כל החתיכות _____ ! ומצאו לזה רמז מן התורה: שנאמר לגבי קרבנות הנשיאים: "כִּפָּה עֲשֶׂהָ זָהָב מְלֵאָה קְטָרֶת"... שמהמילה " _____ " לומדים שכל מה שבכף (בכלי) נחשב "אחת" - שהכלי מצרפן לחתיכה אחת. אבל לגבי תרומה לא החמירו חכמים שהכלי _____ את כל הפירות יחד.

מעלה ח'	הַ בְּקֹדֶשׁ פָּסוּל, וְהַשְּׁלִישִׁי בְּ.....	הַקְדָּמָה: "טמא" נקרא מי שהוא טמא בעצמו - ויכול לטמא אחרים "פסול" נקרא מי שהוא טמא בעצמו – אך לא יכול לטמא אחרים. משנתנו באה לומר שקדש, טומאתו מתפשטת יותר מבתרומה: שלגבי קדש - "הַרְבִּיעִי בְּקֹדֶשׁ פָּסוּל" - שטומאתו של קדש מגיעה עד רביעי לטומאה – והרביעי נקרא "פָּסוּל" (שהוא עצמו טמא אך אינו מטמא אחרים) אך לגבי תרומה - "וְהַשְּׁלִישִׁי בְּ....." [...] נקרא "פסול"] כלומר שלגבי תרומה כבר "שלישי לטומאה" נקרא "פָּסוּל" ואין הוא מטמא אחרים להיות רביעי לטומאה. וזו המעלה השמינית שבקודש יותר מבתרומה - שקדש פסול עד דרגת "_____ לטומאה" ואילו תרומה פסולה רק עד דרגת "_____" לטומאה.
מעלה ט'	וּבִתְרוּמָה אִם נִטְמָאת אֶחָת מִן חֲבֵרֶתָהּ וּבְקֹדֶשׁ מִטְבִּיל שֶׁהִיד מִטְמֵא אֶת חֲבֵרֶתָהּ בְּ..... לֹא בְ.....	אם ידו האחת של האדם נטמאה בטומאה דרבנן החמירו חכמים בקודש יותר מבתרומה - לגבי היד השניה: שאם נטהר לצורך אכילת תרומה: _____ (וצריך ליטול רק את ידו _____) אך אם נטהר לצורך אכילת קדש: _____ (שהרי ראינו שכדי לטהר ידיו לקודש לא מספיק נט"י מכלי אלא צריך לטבול את ידיו במקווה). זֵאִילָה אִוֶּן יְדוֹ הָאֵלֶּה אֵלֶּיךָ הַשְּׁנִי - אֵלֶּיךָ אִוֶּיךָ קֹדֶשׁ? או שהיתה ידו האחת _____ בשעה שנגעה בטומאה. או שהיא לא היתה רטובה אך היד הטמאה נגעה ביד ה _____. רק באופנים אלו נטמאה גם ידו ה _____, אך אם לא היתה לחלוחית ביד בשעה שנטמאה, וגם לא נגעה היד הטמאה ביד השניה - ידו השניה לא _____ אלא מטביל רק את היד שנטמאה. מִה אִסּוּרָה הַחִידוּשׁ זֵאִילָה "שֶׁהִיד אֵלֶּיךָ חֲזָרָה זֶקֶשׁ זֵאִל אֵל זֶרְמָה?" (עיקר תו"ט)
מעלה י'	אִוֶּיךָ אִוֶּיךָ אִוֶּיךָ נְגוּבִין בְּיָדֵיהֶם מְסוּאָבוֹת בְּ..... אֲבָל לֹא בְ.....	כפי שראינו, חולין נטמא רק מראשון לטומאה ונהיה עצמו שני לטומאה תרומה נטמא גם משני לטומאה ונהיה עצמו שלישי לטומאה קדש נטמא גם משלישי לטומאה ונהיה עצמו רביעי לטומאה. במשנה מדובר באדם שהיו ידיו "_____" [פירוש "מסואבות" - טמאות, כלומר: ידיים שנגעו בראשון לטומאה והם עצמם _____ לטומאה - מדרבנן] ובפיו יש תרומה או קודש שלא נגע בהם בידיו (שאם היה נוגע בהם בידיו הם היו נהיים שלישי לטומאה מידיו המסואבות שהם שני לטומאה) והאופן שנכנסה התרומה \ הקודש לפיו מבלי שיגע בהם בידיו הוא: או ש _____ או ש _____ (שהם פשוטי כלי עץ שלא מקבלים טומאה) ועכשיו כשהתרומה או הקדש נמצאים בפיו רוצה לאכול _____ בידיים "מסואבות", אמנם חולין לא נטמאים מידיו הטמאות (כשהם מנוגבות ולא רטובות) כי חולין הרי לא נטמאים משני לטומאה, אבל החמירו חכמים בקדש שכשיש בפיו קדש לא יכול לאכול באותו זמן חולין ב _____ מסואבות כיוון שחששו חכמים אבל אם יש בפיו _____ יכול לאכול באותו זמן חולין בידיים _____ כי בתרומה לא חששו חכמים שמא יגעו ידיו הטמאות ב _____ שבפיו אלא וודאי שיזהר ולא _____!
מעלה י"א	הָאוֹנֵן וּמִחֶסֶר צָרִיכִין טְבִילָה לְ..... אֲבָל לֹא לְ.....	"הָאוֹנֵן" - אדם שנפטר לו אחד משבעת _____ שחייב להתאבל עליו, וּמִחֶסֶר" - אדם שהיה טמא ו _____ והגיע הערב אך עדיין לא הביא את _____ - שניהם אסורים באכילת _____. ולאחר שתפסק אנינותו של האונן ולאחר שהמחוסר כיפורים יביא את קרבנותיו לכפרה, אם ירצו לאכול קודש הצריכו אותם רבנן ל _____ גופם במקווה ואסור להם לאכול קודש קודם ש _____ את גופם. מדוע? _____ אך לגבי _____ לא הצריכו רבנן ל _____ קודם אכילת התרומה כי הרי גם אונן בשעת אנינותו וגם מחוסר _____ היו מותרים באכילת ה _____.

חומר בַּתְרוּמָה...

אחרי שראינו י"א מעלות בקודש יותר מבתרומה
יובאו כאן ג' מעלות שיש בתרומה יותר מבקודש
ובמשנה זו תבואר המעלה הראשונה.

באיזה מקום נאמנים עמי הארצות על טהרת היין והשמן לקודש?
באיזה מקום אין נאמנים עמי הארצות על טהרת היין והשמן לקודש?
מדוע?

מתי נאמנים עמי הארצות לומר "יין זה \ שמן זה טהור לקודש"
ומתי נאמנים לומר "יין זה \ שמן זה טהור לתרומה"?

לְקוֹדֵשׁ \ לְתִרְוּמָה	מתי נאמנים הם על טהרתם?	מדוע?
 אם עם הארץ אמר: "יין זה _____ והוא לְ _____", "שמן זה _____ והוא לְ _____"		
 אם עם הארץ אמר: "יין ושמן אלו טהורים והן לְ _____"	מתי לא נאמנים על כך?	
	מתי נאמנים על כך? בשעת ה _____ וה _____	

וזוהי מעלה א' שבתרומה יותר מבקודש: שבתרומה אין עמי ארצות נאמנים על
טהרת יינם ושמןם אלא רק בשעת _____ ולא בכל ימות ה _____,
משא"כ לקודש עמי ארצות _____ על טהרתם תמיד - בכל ימות ה _____.

מה הפירוש: "ובשעת הגתות והבדים"?

"הגתות" – בעת הבציר - שדורכים את ה _____ בגת - לעשות מהם _____
"הבדים" – בזמן שכותשים את ה _____ בבית הבד לעשות מהם _____

"עברו הגתות והבדים"

מה הדין אם "עם הארץ" הביא לכהן חבית של יין או שמן לאחר שכבר עבר זמן
עשיית היין בגת או השמן בבית הבד ואומר להם שהיא תרומה טהורה?

מה העצה שנותנת המשנה לעם הארץ?
מדוע יכול הכהן לקבלם אז?
באיזה מקרה עם הארץ נאמן על טהרת התרומה גם באמצע השנה ולא רק בשעת
הגיתות והבדים? אם אמר לו: " _____"
מדוע?

מה דין הכדים עצמם?

מה דין הכדים של עמי הארצות שיש בהם יין ושמן, האם גם על הכדים הם נאמנים
לומר שהם טהורים או רק על מה שיש בתוכם?

כדים שיש בהם קודש: _____
כדים שיש בהם תרומה: _____ [והכהנים צריכים לשפכם לכלי אחר]
באלו כדים מדובר כאן במשנה? "כדי שמן ה _____"
פירוש: כדי שמן ויין - שהם "טָבֵל" - שעדיין לא הפריש מהם תרומה,
וגם ייחד את הכדים להפריש מהם קודש [יין לנסכים ושמן למנחות]
ושומר על הטָבֵל שבכדים אלו בטהרה כדי שיוכל ליטול מהם את הקודש,
ונקראים הם "מדומעות" [פירוש "מדומעות": מעורבות] כיוון שבתוך כדים אלו של טָבֵל -
"מעורבים": חולין - תרומה - וקודש [שהרי גם ייחד אותם להפריש מהם קודש]
והדין בכזה מקרה שעם הארץ נאמן לומר על ה _____ שהם טהורים גם לתרומה,
שמתוך שנאמנים על ה _____ שעתידי להפריש מהם, [שהרי גנאי הוא לקודש שיהא קרב על
המזבח מתוך חבית שהיא בחזקת טמאה] נאמנים הם גם על כדי היין של התרומה,
ולא רק בשם הגוי והצד הארצי אלא כדים של תרומה שהם טהורים
אלא אם _____
אז? שדרך העולם היא להזמין את הכלים ול _____ 70 יום קודם ה _____.

מן המודיעית ולפנים...

מעלה שניה בתרומה יותר מבקודש (עפ"י תוי"ט)

מה הפירוש "קדר":

באלו מקומות [חוץ מירושלים] הקלו חכמים שקדרים עמי ארצות נאמנים לומר על כלי חרס ריקים שהכינו - שהם טהורים לקודש, ובאלו מקומות אין הם נאמנים לומר על כלי חרס ריקים שהכינו - שהם טהורים לקודש?

אן המודיעית ולפנים [בין העיר מודיעית לירושלים]:

אן המודיעית ולחוץ [מהעיר מודיעית כלפי חוץ]:

וכל זה דווקא בכלי חרס ריקים לשימוש של קדש אבל לגבי כלי חרס ריקים

לשימוש של _____ אינם נאמנים כלל! -

וזו המעלה השניה ב _____ יותר מבקודש.

היכן היא העיר "מודיעית"? _____

לגבי אלו כלי חרס נאמנים הקדרים שנמצאים מן המודיעית ולפנים - לומר שהם

טהורים? _____

מדוע דווקא על כלים אלו קבעו חכמים שעמי הארצות נאמנים לומר שהם טהורים

לקודש? _____

כיצד?

זאילה אולן התירו לנו חכמים
להאמין לקדרים מאי ה _____
שכאי חרס שהם הכינו הם _____
ויכולים אנו לקנות מהם
לשימוש של קודש?

מביאה משנתנו ג' תנאים:

(1) "הקדר" (2) "שהוא מוכר ה" (3) "נכנס לפנים מן ה" _____.

פירוש:	לשון המשנה בפירוש הדברים:	לשון המשנה בקיצור:	
שהאמינו רק ל _____ אבל אם מסרם לידי _____ עם הארץ אחר - לא _____.	"הוא ה _____"	הקדר	תנאי א'
שהוא נאמן רק על אותן שהביא ואינו נאמן על קדירות אחרות שצירף עמו שהם של _____ אחר.	"מן ה _____"	שהוא מוכר הקדרות	תנאי ב'
שהוא נאמן רק כלפי ה _____ שראוהו שנכנס והביא את הקדירות לפנים מן העיר " _____" אבל לא נאמן כלפי קונים _____ שלא ראוהו נכנס עם קדירותיו.	"מן ה _____"	נכנס לפנים מן המודיעית	תנאי ג'

רק אם נתקיימו ג' תנאים אלו נאמן קדר עם הארץ לומר שכלים אלו טהורים לקודש

אבל אם חסר אחד מהתנאים הללו - _____!

מה הדין "אם יצא" הקדר מן המודיעית לשוב לאחוריו? _____

לאחר שראינו במשנה הקודמת שמחוץ לירושלים - "מן המוֹדִיעִית וְלִפְנֵים" נאמנים קדרים עמי ארצות (לגבי קודש) רק על טהרת כלי חרס _____ אך לא על כלי חרס גסים (גדולים), כאן במשנתנו נלמד שבתוך ירושלים נאמנים קדרים עמי הארץ (שנכנסו עם כליהם לירושלים) לומר שכליהם טהורים - בין על כלים _____ ובין על כלים _____.

סיכום:

השלם X / ✓	היכן נאמנים קדרים עמי ארצות לומר "טהורים הם"?	
	מחוץ לירושלים "מן המוֹדִיעִית וְלִפְנֵים"	בתוך ירושלים
כלים	_____	_____
דקים (קטנים)	_____	_____
כלים גסים (גדולים)	_____	_____

מתי נאמנים קדרים עמי ארצות על טהרת כליהם גם לגבי תרומה? _____
שנאמר: (שופטים כ,יא) "וְיָשָׁרְאֵל אֶל ה' כָּל אִישׁ כְּאִישׁ אֶחָד _____"
"וַיֹּאסֶף" מלשון _____ - ורגל שעת _____ היא, והכתוב קראם אז "_____"
 מכאן למדו חכמים שבשעת הרגל כולם נחשבים "_____ " - וטהורים הם וכליהם.

מעלה ג'

(עפ"י תוי"ט)

מעלה שלישית בתרומה יותר מבקודש

מהו תפקיד "הגבאיין"? _____

והיו הם עמי _____ . (גבאין מלשון גביה)

המקרה:		מה הם נאמנים לומר:
הַגָּבַיִין שְׁנֵכְנֵסוּ לְתוֹךְ הַ_____	על ארץ _____	"לא _____" - בשאר כלים שבבית אלא רק בכלי ש _____ ושאר הכלים הם טהורים "
	מחנה _____ ששטח _____ ולא מחנה _____ (שאוז הם לא נאמנים)	"לא _____" - ב _____ הכלי חרס שגבנו אלא רק בגבו, (שקרי כלי חרס לא נטמא _____) והכלי שהחזרנו הוא _____
הַגָּבָיִים שֶׁ אֵת הַ_____ (שגבנו)	מחנה _____ ששטח _____ ולא מחנה _____ (שאוז הם לא נאמנים)	

וכל מה שנאמנים הם לומר "לא _____"

זה רק לגבי כלי לשימוש של _____ אבל לא לגבי כלי לשימוש של _____

כיוון שאינם נאמנים כלל על טהרת כלים לתרומה!

וזו המעלה ה _____ שב _____ יותר מבקודש.

סיכום מקוצר של

ג' מעלות שבת רומה

יותר מבקודש

חגיגה פרק ג' משניות ד'-ה'-ו'

ג' מעלות
שבת רומה יותר מבקודש:

קודש

תרומה

משנה ד'

מעלה
ראשונה

הזמנים

שעה נאמנים
עמי ארצות אור
על היין והשמן שלהם
שם טהוריםרק בשעת
ה_____
וה_____
ולא בכל שאר
ימות ה_____.בכל _____
השנה.

משנה ה'

מעלה
שניה

נאמנות

קדשים עמי ארצות
אור על כלי ריקים
ששם מן המזיזים
ולפנים שהם טהוריםלגבי כלי _____
הם _____ נאמנים
כלל על טהרתם.
(אלא רק בשעת הרגל שאז
כולם נקראים חברים)לגבי כלי קדש
הם _____
על טהרתם.

משנה ו'

מעלה
שלישית

נאמנות

העצין שלקחו משכון
והעצין שהחזירו
הכלים - אור שלא
נגשו זכאים והם
טהוריםלגבי כלי תרומה
הם _____
כלל על טהרתם.לגבי כלי _____
הם _____
על טהרתם.הפוחת
את חביתו...

לאחר שראינו במשנה הקודמת שבזמן הרגל גם עמי ארצות
נחשבים "חברים" ונאמנים על טהרתם, תדון משנתנו לגבי מאכל או משקה
שנגעו בו עמי ארצות ברגל האם גם לאחר הרגל הוא נחשב טהור או לא...?

המקרה:	פירוש:	מה הספק?
הפוחת את _____	"חזר" (גמלי חכם) שפחח את חזית ה_____ שזו על מנת למכור יין אצול ונגשו לו _____ ולא למכור למכור את יין זרעל	האם לאחר ה_____ יכול לגמור למכור את יינו ו_____ בחזקת טהורים או שלאחר הרגל לא _____ למכור בגלל שנגעו בהם ברגל _____ והם _____.
והפוחת חיל _____	"חזר" שהחזיר ל_____ מיני מאכלה אצול _____ שזירושאים ו _____ בהם עמי הארצות ולא למכור את עיסת זרעל	

מה הדין?	מדוע?
לפי רבי יהודה:	כי אם לא תתן לו לגמור ל _____ את יינו ועיסתו לאחר ה _____, הוא לא _____ למכור ברגל (כי לא רוצה להפסיד כסף) ויחסר לעולי _____, לכן מתירים לו לגמור למכור את סחורתו גם לאחר הרגל.
לפי חכמים:	שאע"פ שבשעת ה _____ הם טהורים, אין טהרתם "טהרת" _____ - אלא שבשעת הרגל נחשבים כולם " _____" - טהורים, אבל לאחר הרגל מה שנגעו בו ברגל נהיה טמא ל _____ (מלכתחילה). כמו שכתוב בהמשך המשנה: "משעבר הרגל היו מעבירין על _____ עזרה"...

נתקבל מ"משה בהבנה"

d1234@okmail.co.il

אזיכוי הרבים - אזילוס עבור ג'ינוקוט של רבן

נימן אס אקבא זמייא:

"משנה בהבנה" - עבורא על משניות

(זרכוט אעניא ר"ה סוכה מוס"ק יומא שזא ציזה פסחים אליה חליטה)

"חומש בהבנה" - עבורא על חמשה חומשי גורה

"הלכה בהבנה" - חזרות על המוסדים ע"פ הקצושים